

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12Co/12/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8412207550
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tóth
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8412207550.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tótha a členov senátu JUDr. Petra Šama a JUDr. Jozefa Škraba, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 42, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 6.11.2013 pod č. k. 17C/424/2012-42, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa.

N e p r i z n á v a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Poprad rozsudkom č. k. 17C/424/2012-42 žalobu zamietol. Žalovanej náhradu trov konania nepriznáva. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že 27.9.2012 sa žalobca domáhal náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Kežmarok v exekučných veciach, keď o žiadosti o zmenu súdneho exekútora rozhodol po uplynutí zákonnej 30-dňovej lehoty stanovenej v § 44 ods. 8 Exekučného poriadku č. 233/1995 Z.z. Majetkovú škodu predstavuje náhrada účelne vynaložených nákladov spojených s činnosťou žalobcu pri vymáhaní pohľadávky, pričom náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch je opretá o skutočnosť, že samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Márnym uplynutím času boli reálne ohrozené reálne očakávania žalobcu, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu pohľadávky. Nedodržanie lehoty vytváralo riziko, že dôjde k zániku povinného, zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, insolventnosť povinného a pod.. Za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy žalobca považuje 55,- eur za každý začatý mesiac omeškania nečinnosti exekučného súdu. Žalobca postupoval podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a písomnou žiadosťou požiadal žalovanú o predbežné prerokovanie nároku na náhrady škody. Žalovaná do podania žaloby na žiadosť pozitívne nereagovala.

Žalovaná so žalobou nesúhlasila. Podanie žalobcu je zmätočné, pričom žalobca ako dôkaz sa odvoláva na exekučný spis, a tak prenáša dôkaznú povinnosť na súd, napriek tomu, že dôkazné bremeno je na žalobcovi. Nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody. Dňa 23.4.2012 bola doručená žiadosť na prvé predbežné prerokovanie nároku žalobcu, pričom už dňa 27.9.2012 bola podaná žaloba na súd, takže na súde bol predčasne uplatnený nárok. Žalobca mal podať žalobu až po uplynutí 6-mesačne lehoty na predbežné prerokovanie nároku, nie skôr. Súd nemohol objektívne dodržať lehotu vzhľadom na povahu

úkonu, keď bolo potrebné zasielať výzvy pôvodnému exekútorovi na vyčíslenie trov konania, zasielať novému exekútorovi rozhodnutie, rozhodnúť o trovách pôvodného exekútora. Samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prietahy v konaní. Predmetom nároku žalobcu bol rozhodcovský rozsudok, preto pri potrebe chrániť spotrebiteľa, súd musel vykonať množstvo úkonov na posúdenie titulu exekúcie. Exekučný súd podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku č. 233/1995 Z.z. má z úradnej moci povinnosť preskúmať exekučný titul, pričom 15-dňová lehota na vydanie rozhodnutia sa nevzťahuje na prípadné zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia. 15-dňová lehota platí len vtedy, keď je vydané poverenie súdnemu exekútorovi. Naviac, nikdy nebolo konštatované porušenie práva oprávneného a prietahy v konaní vydaním právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, resp. Ústavného súdu. Nikdy nebolo súdnym rozhodnutím konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Žalovaný namieta premlčanie nároku podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514. Žalobca nepreukázal vznik škody, ani výšku škody. Nepreukázal, že konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením a u žalobcu vzniká nemajetková ujma v peniazoch vo vymáhanej čiastke.

Okresný súd zistil z exekučných spisov Okresného súdu Kežmarok, že vo veciach sp. zn. 2Er/58/20104, 2Er/271/2005, 2Er/26/2007, 2Er/115/2007, 2Er/192/2007, 2Er/289/2007 a 2Er/120/2007 bolo rozhodované o zmene súdneho exekútora. Keď žalovaná vzniesla námietku premlčania, tu súd konštatoval, že nárok nie je premlčaný v 3-ročnej objektívnej premlčacej lehote.

Prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody boli žalovanej strane doručované 23.4.2012 a žaloby boli doručené 27.9.2012 na okresný súd. Predčasné podanie žaloby pred uplynutím 6-mesačnej doby na rozhodnutie orgánu o návrhu poškodenej, nebol samotným dôvodom na zamietnutie žaloby z dôvodu predčasnosti. Žalobca konštatuje, že v exekučných konaniach malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu, ale podľa súdu nebol preukázaný nesprávny úradný postup existencie prietahu v konaní. Rozhodnutie súdu po zákonom stanovenej lehote bez ďalšieho nemôže byť považované za nesprávny úradný postup. 15-dňová zákonná lehota na posúdenie návrhu na vykonanie exekúcie je často objektívnou prekážkou v dôsledku potreby vykonávať množstvo exekučných procesných úkonov. Žalobca nedoložil vznik škody pri tvrdených účelne vynaložených nákladoch spojených s činnosťou žalobcu pri vymáhaní pohľadávky. Nepreukázal ani nárok na nemajetkovú ujmu. Naviac, nemôže dôjsť k aplikácii Nálezu Ústavného súdu paušálne pre prietahy v konaní a náhrady 55,- eur za jeden deň omeškania. Nie je dostatočne zdôvodnená príčinná súvislosť medzi prípadným nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou a pre nepreukázanie základných zákonných podmienok. Pre priznanie nároku súd žalobu zamietol.

O trovách konania účastníkov bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a neúspešnému žalobcovi nepriznaná náhrada trov konania, pričom úspešná žalovaná si náhradu trov konania neuplatnila.

Proti rozsudku okresného súdu dal odvolanie žalobca. Žiadal rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Súd vo veci rozhodol na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.. Nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústredeného postupu, ktorý má za následok nesprávne súdne rozhodnutie. Takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súdny sú pri výkone svojej funkcie viazané Ústavou SR, zákonmi a medzinárodnými zmluvami. Keď súd založil svoje rozhodnutie na § 9 ods. 2 zákona č. 514 v znení zákona č. 412/2012 Z.z., svojím rozhodnutím de iure a de facto aplikoval princíp právnej retroaktivity, čo je neprípustné.

Súd nepriznal nárok s poukazom na to, že nebola preukázaná výška škody a zamietol znalecké dokazovanie. Žalobcovi bolo objektívne znemožnené preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku. Keďže znalecké dokazovanie malo tvoriť jeden zo základov pre rozhodnutie všeobecného súdu, tak súd svoje rozhodnutie založil na nedostatočne zistenom skutkovom stave.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadřila.

Krajský súd prejednal vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáhal preskúmania napadnutého rozhodnutia a zistil, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné potvrdiť ako vecne správny. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.) a k tomu dodáva:

Žalobca v konaní uplatnil právo na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, pretože v rozpore s § 44 ods. 8 Exekučného poriadku č. 233/1995 Z.z. o povinnosti exekučného súdu rozhodnúť o zmene exekútora do 30 dní, exekučný súd o takomto návrhu v zákonnej lehote nerozhodol, čím došlo k prieťahu v súdnom konaní a žalobcovi vznikla ako škoda, tak aj nemajetková ujma. Nárok opiera o zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, pretože podľa § 3 ods. 1 zákona štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom. Ustanovenie § 9 ods. 1 zákona vymedzuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, pričom nesprávny úradný postup je definovaný ako porušenie povinností orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Rozsah náhrady škody je vymedzený v § 13 ods. 1 s tým, že uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, pričom podľa § 17 ods. 2 zákona v prípade, keď samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné nárok uspokojiť inak. Vo veci sp. zn. 17C/424/2012 je uplatnené právo na majetkovú škodu 175,- eur titulom účelne vynaložených nákladov na správu majetkovej pohľadávky na informačnom systéme 70,- eur, na udržanie správy informačného systému 40,- eur, na administráciu a komunikáciu 50,- eur a na poštovných a telekomunikačných výdavkoch 15,- eur. Ďalej je uplatnené právo nemajetkovej ujmy 110,64 eur pre nečinnosť v trvaní 77 dní s vydaním rozhodnutia. V spojenej veci sp. zn. 2C/226/2012 je uplatnená majetková škoda 175,- eur a 110,64 eur náhrada nemajetkovej ujmy. Vo veci sp. zn. 2C/228/2012 je uplatnené právo náhrady škody 175,- eur a nemajetkovej ujmy 331,92 eur. V spojenej veci sp. zn. 2C/231/2012 je uplatnené právo na náhradu škody 175,- eur a nemajetkovú ujmu 331,92 eur. Vec sp. zn. 2C/232/2012 pojednáva o nároku na náhradu škody 175,- eur a nemajetkovú ujmu 387,24 eur. Vec sp. zn. 2C/234/2012 pojednáva o náhrade škody 175,- eur a nemajetkovej ujme 387,24 eur. Obdobne vo veci sp. zn. 2C/238/2012 je uplatnené právo na náhradu škody 175,- eur a nemajetkovú ujmu 331,92 eur. Všetky tieto spojené veci sa týkajú exekučných konaní žalobcu ako oprávneného proti rôznym povinným. Vec sp. zn. 17C/424/2012 sa týka exekúcie proti povinnému C. F. v exekučnom konaní sp. zn. 2Er/58/2004, kde bola exekúcia vyhlásená za neprípustnú. Vec sp. zn. 2C/226/2012 sa týka exekúcie proti povinnému D. E. a vo veci sp. zn. 2Er/271/2005 bola vyhlásená exekúcia za neprípustnú. Vec sp. zn. 2C/228/2012 sa týka exekučného konania proti T. F. sp. zn. 2Er/26/2007. Vec sp. zn. 2C/231/2012 sa týka exekučného konania proti W. D., kde vo veci sp. zn. 2Er/115/2007 došlo k vyhláseniu exekúcie za neprípustnú. Vec sp. zn. 2C/232/2012 sa týka exekúcie proti U. W. sp. zn. 2Er/192/2007, kde bol súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý vylúčený z exekúcie. Vec sp. zn. 2C/234/2012 sa týka povinnej B. K. sp. zn. 2Er/289/2007, kde došlo k vylúčeniu súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého z výkonu exekúcie a poverený súdny exekútor JUDr. Ivan Nestor vykonaním exekúcie. Vec sp. zn. 2C/238/2012 sa týka výkonu exekúcie proti povinnej T. D., exekučný spis sp. zn. 2Er/120/2007.

Žalobca v konaní uplatňuje právo na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, pretože v rozpore s § 44 ods. 8 Exekučného poriadku súd v zákonnej 30-dňovej lehote nerozhodol o zámene súdneho exekútora. Tým došlo k prieťahu v súdnom konaní a žalobca žaluje škodu a náhradu nemajetkovej ujmy za prieťahy v súdnom konaní. Keď žalobca uplatňuje náhradu škody v rozsahu 175,- eur v jednotlivých spisoch v súvislosti s administratívnymi výdavkami správy pohľadávky, tak tieto finančné náklady predstavujú tak či tak náklady žalobcu súvisiace so správou pohľadávky od vzniku zmluvného vzťahu do prípadného uspokojenia takéhoto nároku dlžníkom. Žalobca tieto náklady správy vymedzuje za obdobie od zbytočného uplynutia lehoty medzi doručeným návrhom na zmenu súdneho exekútora do rozhodnutia o tejto zmene, pričom žalobca nepreukázal, že takáto čiastka ako škoda mu vznikla práve v súvislosti s nevydaním rozhodnutia o zámene súdneho exekútora do 30 dní od obdržania návrhu na zmenu súdneho exekútora. Ak by súd prijal takúto úvahu žalobcu, že za správu pohľadávky po dobu omeškania má žalobca nárok na náhradu 175,- eur, tak za obdobie od právoplatnosti rozhodcovského rozsudku a jeho vykonateľnosti do doby podania návrhu na zmenu exekútora by administratívne náklady vysoko prekročili hodnotu vymáhanej pohľadávky.

Žalobca žiada náhradu nemajetkovej ujmy v dôsledku nedodržania zákonnej lehoty o zámene súdneho exekútora, pričom nemajetková ujma predstavuje pomernú časť zo sumy uplatnenej istiny v exekučnom konaní, keď Ústavný súd v rozhodnutí č. k. III US 301/05-38 za prieťahy v konaní v trvaní rok a jeden mesiac priznal finančné zadosťučinenie 15.000,- Sk. Potom žalobca vypočítaval v jednotlivých prípadoch omeškanie za jednotlivé mesiace násobené čiastkou 55,32 eur za jeden mesiac omeškania. Prieťahy v inom súdnom konaní v trvaní jedného roka nemôžu byť podkladom na obdobný postup, ako pri uplatnenom nároku žalobcu. Žalobca ničím nezdôvodnil, že práve táto nemajetková ujma mu vznikla v súvislosti s porušením práva a že samotné konštatovanie porušenia práva nebude dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Tu je potrebné prihliadnuť aj na to, ako dopadla exekučná vec sama. Žalobca vymáha pohľadávky z rozhodcovských rozsudkov Stáleho rozhodcovského súdu, kde niektoré exekučné rozhodnutia boli o tom, že exekúcia bola vyhlásená za neprípustnú, resp. súdny exekútor JUDr. Krutý bol vylúčený z výkonu exekúcie. Preto aj žalobca ako oprávnený zavinil zastavenie exekúcie, pretože nemal titul na vedenie exekúcie, a to rozhodnutie vydané rozhodcom s platnou rozhodcovskou zmluvou. Žalobca sám zapríčinil neúspech exekúcie proti niektorým povinným. Prípadné nedodržanie lehoty na zámenu súdneho exekútora postupom podľa § 44 ods. 1 Exekučného poriadku nebolo dôvodom na neúspech žalobcu v exekučnom konaní. Žalobca ťažko preukáže škodu z tvrdeného nesprávneho úradného postupu, ak sám žalobca vymáha pohľadávku v exekučnom konaní bez právomocného a vykonateľného titulu. Neúspech žalobcu v exekučnom konaní nemôže byť základom pre vymáhanie náhrady škody, kde nárok na priamu materiálnu škodu v súvislosti s administratívnymi výdajmi na správu pohľadávky nemôže byť ani podkladom na postup podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., a teda ani na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenú nesprávnym úradným postupom. § 17 ods. 3 zákona č. 514 vymedzuje kritéria výšky nemajetkovej ujmy, medzi ktoré sa konštatuje aj závažnosť ujmy a okolnosti, za ktorých ku nim došlo, či závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému. Žalobca ako oprávnený viedol exekúciu bez platného titulu, a to právoplatného rozsudku vydaného právomocným rozhodcom s platnou rozhodcovskou zmluvou. Sám žalobca zapríčinil náklady súvisiace s vymáhaním pohľadávky v exekučnom konaní, keď nemal ani titul ako podmienku na vedenie exekúcie. Odvolací súd potvrdzuje rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne, pokiaľ návrh žalobcu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy zamietol.

Podľa § 212 ods. 1 O.s.p., odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pričom podľa odseku 3 na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Keďže žalobca vytyka nesprávne použitie právneho predpisu s odkazom na § 9 ods. 2 zákona č. 517, ktorý nadobudol účinnosť až od 1.1.2013, tak pre nesprávne právne zhodnotenie, pokiaľ nemalo vplyv na správnosť rozhodnutia okresného súdu, nemôže byť dôvodom na to, aby odvolací súd správne rozhodnutie o zamietnutí návrhu zrušil. Okresný súd správne konštatoval, že nepostačí samotné tvrdenie žalobcu o tom, že mu vznikli náklady, ktoré vyčíslil bez predloženia dôkazov o vynaložení nákladov. Navyiac sa jedná o administratívne náklady, ktoré má žalobca so správou pohľadávky a nemôžu byť uplatnené ako náhrada škody pre porušenie povinnosti súdu v exekučnom konaní. Tieto administratívne náklady tak či tak nemôžu byť predmetom exekučného konania, pretože predmetom výkonu súdneho rozhodnutia je vždy pohľadávka prisúdená titulom, nie dodatočné náklady žalobcu so správou tejto pohľadávky. Žalobca uplatnil nemajetkovú ujmu, pri ktorej nepreukázal, že žalobcovi v dôsledku nesprávneho úradného postupu došlo k ohrozeniu legitímnych očakávaní, že došlo k zániku povinného, k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, prípadnou insolventnosťou povinného, pričom ide iba o hypotetické uvažovanie žalobcu bez preukázania konkrétneho zásahu do sféry žalobcu. Odvolací súd nevidí dôvod na priznanie náhrady škody či priznanie nemajetkovej ujmy na základe aplikácie Nálezov Ústavného súdu o priznaní finančného zadosťučinenia za prieťahy v súdnom konaní, a navyiac, keď exekúcie boli vyhlásené za neprípustné. Odvolací súd potvrdzuje rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne.

Odvolací súd potvrdzuje rozhodnutie súdu prvého stupňa aj vo výroku o náhrade trov konania, nakoľko o nich bolo rozhodnuté správne s odkazom na § 142 ods. 1 O.s.p..

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. podľa úspechu účastníkov v súdnom konaní. Neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovanej v odvolacom konaní trovy nevznikli, preto úspešnej žalovanej nebola priznaná náhrada trov odvolacieho konania.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.